

ПОГОДЖЕНО
Проректором
Національної школи
суддів України
О.П. Кучинською
“ 23 ” серпня 2013 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Т.в.о. ректора
Національної школи
суддів України
Н.Г. Шукліною
“ 23 ” серпня 2013 р.

Програма
Національної школи суддів України
з періодичного навчання суддів Севастопольського апеляційного адміністративного суду, окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим, окружного адміністративного суду міста Севастополя з метою підвищення рівня кваліфікації на тему: “Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та практика Європейського суду з прав людини”, організованого спільно з Вищим адміністративним судом України та Проектом Twinning “Підвищення ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні”, який фінансується Європейським Союзом

4-5 вересня 2013 року

(конференц-зал готелю «Аквамарин», вул. Паркова, 11, м. Севастополь)

4 вересня 2013 року – понеділок

09:00–09:30	Реєстрація слухачів.
09:30–09:45	Відкриття семінару. <i>Дугаренко Ольга Володимирівна</i> – в.о. голови Севастопольського апеляційного адміністративного суду <i>Ситников Олександр Федотович</i> – суддя Вищого адміністративного суду України <i>Ів Дутрійо</i> – експерт проекту Twinning, Державний радник Франції <i>Ступницька Наталія</i> – національний менеджер проектів Координатора проектів ОБСЄ в Україні <i>Мазурок Володимир Антонович</i> – проректор по забезпеченню організаційної діяльності Національної школи суддів України, заслужений юрист України, суддя Верховного Суду України у відставці
09:45 –10:00	Огляд діяльності, проведеної в рамках заходу В4 «Надання допомоги у забезпеченні доступу до судової практики Європейського суду з прав людини» проекту Twinning «Підвищення ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні». <i>Ів Дутрійо</i> – експерт проекту Twinning, Державний радник Франції
10:00 –11:20	Право на справедливий суд (стаття 6 Конвенції). Доступ до суду. Суд, «встановлений законом». Незалежність і безсторонність. Рівність сторін у процесі, дослідження доказів, публічність. Обґрунтованість рішення суду. Принцип юридичної визначеності, скасування остаточного судового Рішення. Участь прокурора в процесі. Аналіз судової практики щодо застосування статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення. <i>Стрелець Тетяна Геннадіївна</i> – суддя Вищого адміністративного суду України <i>Волкова Людмила Миколаївна</i> – суддя Харківського окружного адміністративного суду <i>Гашицький Олександр Васильович</i> – суддя Вищого адміністративного суду України у відставці <i>Кульчицький Назар</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні

- 11:20–11:40 Перерва
- 11:40 –13:00 Застосування статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Аналіз судової практики щодо застосування статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
Брагар Віталій Станіславович – суддя Миколаївського окружного адміністративного суду
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
- 13:00 –14:00 Перерва
- 14:00 –15:00 Загальні вимоги щодо підстав, необхідних для втручання у права гарантовані Конвенцією. Законність втручання, вимоги до якості закону та однорідності судової практики. Необхідність у демократичному суспільстві. Позитивні зобов'язання держави. Застосування принципу пропорційності при розгляді адміністративних спорів.
Ситников Олександр Федотович – суддя Вищого адміністративного суду України
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
- 15:00 –16:00 Право на повагу до приватного життя (стаття 8 Конвенції): застосування в адміністративному судочинстві. Оскарження актів. Житлові спори. Справи щодо довкілля (перенесення автомагістралей тощо). Аналіз судової практики щодо застосування статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України у відставці
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
- 16:00 –16:20 Перерва
- 16:20 –18:00 Захист права власності (стаття 1 Першого протоколу до Конвенції): Структура статті 1 Першого протоколу, “майно”, що охоплюється статтею 1 Першого протоколу. Стягнення податків і зборів. Позбавлення майна. Пропорційність втручання у право власності. Особливості розгляду справ, пов'язаних із захистом інтелектуальної власності в адміністративній юстиції Аналіз судової практики щодо застосування статті 1 Першого протоколу до Конвенції. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами.
Стрелець Тетяна Геннадіївна – суддя Вищого адміністративного суду України
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України у відставці
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
- 5 вересня 2013 року – вівторок**
- 09:30 – 10:30 Особливості розгляду справ щодо біженців та шукачів притулку
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України у відставці
Фулей Тетяна Іванівна – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Начальник відділу наукових досліджень проблем судочинства та його удосконалення Національної школи суддів України, кандидат юридичних наук
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
- 10:30 – 11:40 Права гарантовані статтями 9 та 11 Конвенції. Забезпечення свободи думки, совісті, релігії. Взаємозв'язок статті 9 та 11 Конвенції щодо особливості діяльності релігійних організацій. Особливості втручання у права гарантовані статтею 9 Конвенції. Підстави обмеження права на проведення мирних заходів.

	Пропорційність обмеження права на проведення мирних заходів. <i>Волкова Людмила Миколаївна</i> – суддя Харківського окружного адміністративного суду
	<i>Брагар Віталій Станіславович</i> – суддя Миколаївського окружного адміністративного суду
	<i>Фулей Тетяна Іванівна</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Начальник відділу наукових досліджень проблем судочинства та його удосконалення Національної школи суддів України, кандидат юридичних наук
11:40 – 12:00	<i>Кульчицький Назар</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
12:00 – 13:00	Перерва Аналіз судової практики щодо застосування статей 9 та 11 Конвенції. Обговорення в окремих робочих групах. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення. <i>Волкова Людмила Миколаївна</i> – суддя Харківського окружного адміністративного суду <i>Брагар Віталій Станіславович</i> – суддя Миколаївського окружного адміністративного суду <i>Фулей Тетяна Іванівна</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Начальник відділу наукових досліджень проблем судочинства та його удосконалення Національної школи суддів України, кандидат юридичних наук
13:00 – 14:00	Перерва
14:00 – 17:00	Право на вибори до законодавчого органу (стаття 3 Першого протоколу Конвенції): Загальні принципи статті 3 Першого протоколу Конвенції (вільні вибори, з розумною періодичністю, шляхом таємного голосування, вільне вираження думки народу під час виборів). Вимоги до кандидатів. Справи проти України. Свобода вираження поглядів в контексті виборчого процесу. Зв'язок статей 10 і 11 Конвенції. Оціночні судження та факти <i>Фулей Тетяна Іванівна</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Начальник відділу наукових досліджень проблем судочинства та його удосконалення Національної школи суддів України, кандидат юридичних наук <i>Кульчицький Назар</i> – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні
17:30	Закриття та вручення сертифікатів

ПІДГОТОВЛЕНО

Головним спеціалістом відділу підготовки суддів та працівників апаратів судів

Н.М. Бойко

“_23_” серпня 2013 р.